

Normalizacja: ciągłe wyzwanie

Korzyści płynące z norm zharmonizowanych są bezdyskusyjne. Należy jednak zastanowić się, w jaki sposób można zapewnić ich jakość oraz rozwinąć ją w przyszłości.

Użytkownicy napotykają bowiem problemy związane na przykład z faktem, że norma nie uwzględnia wszystkich wymagań zdrowia i bezpieczeństwa zawartych w odpowiednich dyrektywach UE, a braki te nie są sygnalizowane wprost. Innym zagadnieniem jest potrzeba regularnej aktualizacji norm. W przypadku norm, których zadaniem jest wspieranie dyrektyw UE uwzględnianie najnowszych osiągnięć w danej dziedzinie jest szczególnie istotne. Możliwość szybkiego dostosowania zbioru norm od zawsze przemawiała za podziałem zadań, jaki dokonał się za pomocą przepisów Nowego Podejścia. Komitety normalizacyjne nadal stoją przed wyzwaniem prowadzenia szybkiej nowelizacji norm na potrzeby ich aktualizacji. Jest jednak oczywiste, że wysoką jakość można otrzymać tylko dzięki odpowiednim procedurom normalizacyjnym. Innymi słowy: nie należy przyspieszać działań kosztem skrupulatności i sumienności.

Heinz Fritsche

Przewodniczący KAN

Niemiecki Związek Przemysłu Metalowego (IG Metall)

INDICE

TEMAT SPECJALNY

- 2 Zapewnić długoterminowo jakość norm
- 3 Jak można ulepszyć normy zharmonizowanej?
- 4 CWA, PAS & Co: konsensus drugiej kategorii nie jest wystarczająco dobry dla bezpieczeństwa i higieny pracy

TEMATY WYDANIA

- 5 Zagrożenia związane z zakłóceniami w łuku elektrycznym
- 6 EUROSUNET organizuje konferencję na temat bezpieczeństwa wyrobów
- 7 BAuA tworzy interaktywny portal o bezpieczeństwie wyrobów

W SKRÓCIE

Badanie KAN na temat sił uruchamiających
Francusko-niemieckie seminarium na temat normalizacji
Nowa niemiecka ustawa dotycząca bezpieczeństwa wyrobów
Stanowisko ABAS w sprawie CWA 16335
Światowy Kongres na temat Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

9 IMPREZY

Jakość norm

Europa posiada zbiór norm naprawdę wysokiej jakości. Sztuką jest jednak utrzymanie tych osiągnięć i jednocześnie zapewnienie zmian zgodnych z nowymi osiągnięciami. W Niemczech i we Francji zaproponowano niedawno ulepszenia, które można wprowadzić do zbioru norm. W najnowszym wydaniu KANBrief przedstawiamy wyniki dyskusji na ten temat.

Zapewnić długoterminowo jakość norm

Podział zadań między ustawodawstwem a normalizacją tak jak w przypadku Nowego Podejścia okazał się skuteczny dla wielu wyrobów. Wynikiem tego jest zespół przepisów technicznych, które mają zastosowanie w całej Europie, a zostały opracowane dzięki ogromnemu zaangażowaniu. Obecnie jednak rosnąca internacjonalizacja, krótszy cykl opracowywania innowacyjnych wyrobów, zmiany w wymaganiach statutowych i dostępność ograniczonych środków stawia przed działalnością normalizacyjną nowe wyzwania.

Dyskusja na temat rewizji europejskiego systemu normalizacji¹ skłoniła Komisję Ochrony Pracy i Normalizacji (KAN) do zastanowienia się nad niektórymi fundamentalnymi aspektami jakości norm. W wyniku tego powstał dokument roboczy, który został przesłany do Strategicznej Rady Doradczej ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego (CEN/SAB OHS). W dokumencie przedstawiono propozycje poprawy dla czterech obszarów.

Niekompletne normy

Aby producent mógł w pełni skorzystać z domniemania zgodności, która wynika z norm europejskich, normy powinny zawierać, o ile jest to możliwe, wszystkie odpowiednie wymagania dyrektyw. Postulat ten znajduje się również w Krakowskim Memorandum EUROSHNET – Europejskiej Sieci Ekspertów Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy². Cel ten nie został jednak osiągnięty (jeszcze). W efekcie producenci są zmuszeni do samodzielnego poszukiwania rozwiązań, które pozwolą im spełnić wymagania dyrektyw. Wynikiem tego mogą być różnice w poziomie bezpieczeństwa, które z kolei wypaczają konkurencyjność.

Komitety normalizacyjne są odpowiedzialne za to, żeby rzetelnie informować użytkownika, które odpowiednie wymagania dyrektywy nie są uwzględnione w normie. Oświadczenia na temat ograniczeń w zawartości normy powinny być obowiązkowe w opisie jej zakresu i w załączniku. Odniesienia do braków w normie powinny znaleźć się również w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Działania te podkreśliłyby znaczenie mandatów ciał normalizacyjnych, które mogłyby podjąć konkretne działania, takie jak opracowywanie nowych rozwiązań, dzięki którym podczas kolejnej rewizji normy można by zniwelować te luki.

Nieaktualna treść norm

Jednym z głównych argumentów za zasadą podziału zadań, która wdrożona została wraz z Nowym podejściem, jest możliwość szybkiego dostosowania zespołu norm do zmian. Zgodnie z zasadami obowiązującymi w normalizacji, aktualizacja norm zharmonizowanych musi odbywać się minimum co pięć lat. W niektórych jednak przypadkach normy nie są wystarczająco szybko lub też nie są wcale poddawane rewizji, mimo wyraźnej potrzeby ich aktualizacji.

Aby regularnie aktualizować treść norm i dostosowywać ją do najnowszych osiągnięć, potrzebne są informacje zwrotne i współpraca z użytkownikami, specjalistami z dziedziny BHP, instytucjami nadzoru rynku i instytucjami prowadzącymi badania. Informacje te powinny trafić do komitetów normalizacyjnych.

Zmiany w zasadach nadrzędnych

W obszarze bezpieczeństwa maszyn funkcjonują normy, które zostały formalnie dostosowane do wymagań nowej dyrektywy 2006/42/WE, ale ich treść nie dostała odpowiednio zrewidowana. Tymczasem zmiany w zasadach nadrzędnych wymagają wprowadzenia poprawek do wymagań określonych w normach. Byłoby na pewno korzystne, gdyby w przyszłości zmianom w dyrektywach towarzyszyło określenie terminu, w którym upływa okres przejściowy oraz zapewnienie funduszy, dzięki którym wydane zostaną mandaty do dostosowania norm do nowych wymagań.

Trudności we wdrożeniu norm

W niektórych normach brakuje szczegółowych kryteriów lub wymagań dotyczących badań. Z drugiej strony natomiast niektóre normy wymagają wykonania bardzo kosztownych badań – nawet jeśli użytkownicy norm mają dobre intencje, stanowi to dla nich poważny problem. W każdym z tych scenariuszy konsekwencją może być niepełne zastosowanie wymagań normy lub też zupełny brak ich zastosowania. Ponadto nie będzie można bezpośrednio określić, czy wymagania normy na pewno zostały spełnione. Niepotrzebna złożoność przepisów norm oraz naukowy język, w którym są one pisane mogłyby zostać zniwelowane poprzez zaangażowanie praktyków w proces normalizacyjny.

Dlatego właśnie KAN zachęca wszystkie zainteresowane strony, aby czynnie domagały się utrzymania zespołu norm oraz systematycznej aktualizacji zapisów, o ile tylko jest to możliwe. Tylko w ten sposób bowiem można zachować zasadę podziału zadań, zgodną z wymaganiami Nowego Podejścia. W istniejącym systemie znajdziemy wiele sprawdzonych już mechanizmów, trzeba je tylko skutecznie wykorzystywać.

Werner Sterk
sterk@kan.de

¹ Patrz KANBrief 3/11, „UE reformuje normalizację i rynek wewnętrzny”

² www.euroshnet.eu/pdf/Cracow-Conference-2008/Memorandum-pl.pdf

Jak można ulepszyć normy zharmonizowane?

Komitet strategiczny ds. bezpieczeństwa i higieny pracy działający przy AFNOR – Francuskim instytucie normalizacyjnym¹ już od jakiegoś czasu zajmuje się zagadnieniem, jak można ulepszyć europejskie normy zharmonizowane w trakcie ich rewizji. Poniżej przedstawiamy najważniejsze propozycje ulepszeń, które są wynikiem prowadzonych dyskusji.

Ze względu na to, że europejskie normy zharmonizowane są połączone z ustawodawstwem europejskim za pomocą instrumentów Nowego Podejścia, poświęca się zdecydowanie więcej uwagi na ich rozwój. Jakość zharmonizowanych norm europejskich zależy przede wszystkim od jakości porozumienia osiągniętego przez ekspertów, aktywnego i zrównoważonego udziału zaangażowanych stron oraz dbałości podczas formułowania zapisów normy.

W obszarze maszyn (podlegającym dyrektywie 2006/42/WE, której pierwsza wersja pochodzi z 1989 roku) oraz środków ochrony indywidualnej (podlegającym dyrektywie 89/686/EWG) doświadczenie w opracowywaniu europejskich norm zharmonizowanych gromadzono przez ostatnich dwadzieścia lat. Do teraz w obu tych obszarach opublikowano kilkaset norm zharmonizowanych. Po etapie opracowywania, następował etap rewizji. Normy, zharmonizowane czy też nie, to żywe dokumenty i muszą uwzględniać rozwój technologii oraz rosnącą globalizację.

Kluczowym aspektem prac komitetu strategicznego było zagadnienie śledzenia procesu opracowywania europejskich norm zharmonizowanych. Norma powstaje w wyniku obrad i decyzji podejmowanych podczas spotkań ekspertów pracujących w komitetach normalizacyjnych. Kiedy jednak norma zostaje już opublikowana, nie istnieje żaden system rejestracji ani w normie, ani też w innych dokumentach ze spotkań komitetu, jakie decyzje zostały podjęte oraz czym były uzasadnione. Informacje te mogą tymczasem mieć duże znaczenie podczas rewizji normy, która często przeprowadzana jest przez inny zespół ekspertów. Jednym z podstawowych pytań jest, jakie zagrożenia zostały – lub też nie – uwzględnione w normie. Mimo że w zakresie normy zazwyczaj określone jest wprost, które znaczące zagrożenia nie zostały uwzględnione w normie, ale nie przedstawione są powody, dla których zagrożenia te nie zostały uwzględnione.

Ważnym zagadnieniem podczas rewizji norm są również informacje zwrotne płynące z doświadczenia w stosowaniu normy. Uzyskanie takich informacji jest niezmiernie trudne i wymaga dużego wysiłku ze strony europejskich i krajowych organizacji normalizacyjnych, instytucji krajowych i samych ekspertów. Pozyskiwanie informacji zwrotnych wiąże się również z

dotychczasowymi obciążeniami administracyjnymi. Dlatego też zaproponowano, aby systematycznie tworzyć dokumentację dla każdej normy, w której znalazłyby się następujące informacje:

- Reakcje użytkowników
- Rekomendacje dotyczące dalszego opracowywania normy zgłoszone przez konsultantów CEN/CENELEC podczas oceny końcowej
- Powody, dla których w normie nie uwzględniono niektórych poważnych zagrożeń
- Wyniki badań, które mają znaczenie dla przyszłych rewizji normy, a które ukazały się już po publikacji normy

Oczywiste jest, że normy wysokiej jakości mogą powstać tylko wtedy, gdy zaangażowane strony mają rzetelną wiedzę na temat procedur opracowywania norm i ich prawnego znaczenia. W obszarze maszyn użyteczne byłoby szkolenie specjalistów na temat Nowego Podejścia oraz jego następcy, czyli nowych ram prawnych, historii normalizacji w obszarze maszyn oraz opracowywania norm dotyczących bezpieczeństwa zgodnie z zasadami opisanymi w przewodniku CEN nr 414 oraz normie PN-EN ISO 12100:2011. Mogłoby to bowiem pomóc w zachowaniu zdobytych już osiągnięć.

Propozycje ulepszeń dotyczą również norm opracowywanych na poziomie międzynarodowym. Zharmonizowane normy europejskie coraz częściej stanowią podstawę dla norm ISO oraz IEC dotyczących tych samych zagadnień i w tym również celu normy europejskie poddawane są rewizji. W interesie wszystkich zaangażowanych stron, nieważne jakie instytucje i czyje interesy reprezentują jest bycie w posiadaniu wysokiej jakości dokumentów, które wraz z wszystkimi odpowiednimi informacjami są niezbędne do prowadzenia działalności normalizacyjnej na wysokim poziomie.

Jean Jacques (w imieniu CoS SST)
 jean.jacques@inrs.fr

Jean Jacques

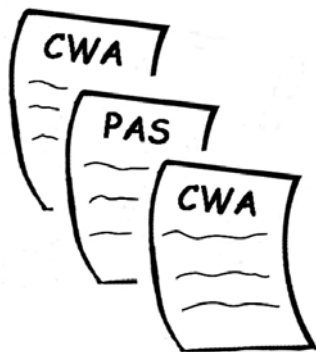
INRS

Członek CoS SST

¹ Comité stratégique sur la sécurité et santé au travail (CoS SST) – Komitet strategiczny ds. bezpieczeństwa i higieny pracy

CWA, PAS & Co: konsensus drugiej kategorii nie jest wystarczająco dobry dla bezpieczeństwa i higieny pracy

Pojawił się ostatnio nowy trend: opracowywane są porozumienia robocze CEN (CEN Workshop Agreements – CWA) oraz inne specyfikacje, które dotyczą bezpieczeństwa. Komisja Ochrony Pracy i Normalizacji – KAN opracowała dokument wyrażający stanowisko¹ w sprawie procedur opracowywania CWA oraz PAS, a także poszczególne problemy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy. Dokument ten ma służyć specjalistom z dziedziny BHP jako wytyczne w postępowaniu z tymi specyfikacjami.

Porozumienia robocze CEN (CWA) oraz publicznie dostępne specyfikacje (Publicly Available Specifications – PAS)² opracowywane są pod auspicjami organizacji normalizacyjnych, ale nie posiadają takiego samego statusu jak klasyczne normy.³ Dokumenty te różnią się od norm przede wszystkim tym, że podczas ich opracowywania nie ma wymogu osiągnięcia konsensusu między wszystkimi zaangażowanymi stronami. Dzięki temu dokumenty te opracowywane są szybko i stają się w ten sposób atrakcyjne.

Brak bezpieczeństwa i higieny pracy w CWA

Przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy mają wpływ na interes publiczny i często służą do transpozycji wymogów prawa. Kluczowym jest więc, aby wszystkie zaangażowane strony uczestniczyły w ich opracowywaniu. Normalizacja, która posiada już sprawdzone procedury, jest odpowiednim instrumentem do tego celu, w przeciwieństwie do porozumień roboczych, które nie spełniają podstawowych wymagań, ponieważ:

- Procedura konsultacji społecznych jest obowiązkowa tylko wtedy, gdy porozumienie dotyczy aspektów bezpieczeństwa – nie ma takiego samego wymagania dla aspektów zdrowia.
- W zasadzie każda z zainteresowanych stron może uczestniczyć w procesie opracowywania dokumentu, ale wiąże się to czasami z dużymi kosztami. Oznacza to również, że istnieje możliwość udziału ekspertów z krajów pozaeuropejskich i że uczestnictwo to pociąga za sobą wysokie koszty związane z dalekimi podróżami.
- Przewodniczący sam decyduje, kiedy osiągnięty został konsensus. Uczestnicy, który głosują przeciwko przyjęciu dokumentu, nie są po prostu wymieniani jako jego współautorzy.

Wpływ, który trudno wywrzeć

Przykład porozumień roboczych (CWA) dotyczących bezpieczeństwa biologicznego w laboratoriach⁴ pokazuje, jak trudno wywrzeć jakikolwiek wpływ na opracowywanie tych specyfikacji. Specjaliści z dziedziny BHP brali udział w opracowywaniu porozumień i próbowali wykluczyć ze specyfikacji zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa – niestety w większości przypadków bezskutecznie.

Można jedynie spekulować, dlaczego porozumienia robocze są coraz bardziej popularne w przypadku zagadnień bezpieczeństwa i wybierane częściej niż opracowywanie klasycznych dokumentów opartych na zasadzie konsensusu. Porozumienia są swego rodzaju tylnym wejściem dla normalizacji, gdy proces opracowywania normy ma małe szanse zakończyć się sukcesem. Dla instytucji spoza Europy dokumentacja z europejską pieczęcią, jaką jest porozumienie robocze, jest szczególnie atrakcyjna.⁵

Praktyczne wytyczne

Dokument przedstawiający stanowisko KAN zawiera listę kontrolną, która jest wskazówką dla środowiska BHP jak reagować na nowo ogłaszane porozumienia robocze (CWA). Jeśli w CWA znajdują się wprost wymagania dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy lub przepisy, które pokrywają się z zapisami dyrektyw europejskich lub prawa krajowego, albo też przepisy regulujące wymóg certyfikacji, pożądane jest zaangażowanie specjalisty z dziedziny BHP. Powinno się przynajmniej zasięgnąć opinii na temat programu pracy lub jeśli jest to możliwe do opracowywanego dokumentu w ramach konsultacji społecznych.

Jeśli mimo podejmowanych wysiłków wyniki pracy nie są akceptowalne dla środowiska BHP, instytucję będącą interesariuszami KAN zostaną wezwane do upublicznienia tego faktu i nie będą popierały przyjęcia CWA przez Niemiecki Instytut Normalizacyjny (DIN). Podczas rewizji porozumienia powinno się wnioskować o jego wycofanie oraz przeciwko bezpośredniemu przyjęciu go jako normę.

KAN popiera również wycofanie porozumień roboczych dotyczących bezpieczeństwa i zdrowia po upływie okresu ich ważności. Jeśli jest to konieczne i właściwe, zagadnienia te powinny zostać uwzględnione w normalizacji. Procedura zapytań społecznych powinna być obowiązkowa nie tylko w przypadku zagadnień bezpieczeństwa, lecz również zdrowia. Tylko wówczas porozumienia, które osiągnęły sukces i w małych grupach nie będą wywierały wpływu na sytuację w całej Europie. Porozumienia zawierane równoległe do normalizacji spowodują bowiem, że zespół przepisów będzie jeszcze bardziej skomplikowany niż obecnie.

Katharina von Rymon Lipinski
vonrymonlipinski@kan.de

¹ www.kan.de/fileadmin/user_upload/docs/Fachbeitraege/Articles_EN/KAN-Positionspapier_CWA_en.pdf

² Porozumienia robocze – CWA są opracowywane przez CEN; publicznie dostępne specyfikacje – PAS są opracowywane tylko przez ISO lub krajowe organizacje normalizacyjne (bez zharmonizowanych reguł).

³ Ich pierwotnym celem było uwzględnić ciągle zmiany w szybko rozwijających się sektorach, takich jak na przykład technologia informacyjna.

⁴ CWA 15793, „Norma dotycząca zarządzania ryzykiem biologicznym w laboratoriach” oraz CWA 16335, „Kompetencje zawodowe dotyczące bezpieczeństwa biologicznego”.

⁵ Ze względu na to proces opracowywania porozumienia jest ogólnodostępny, instytucje te mogą w nim uczestniczyć i dążyć do uwzględnienia, a tym samym i obecności ich własnych interesów i specyfikacji na rynku europejskim.

Zagrożenia związane z zakłóceniami elektrycznymi

Od czerwca 2009¹ roku grupa robocza działająca przy Komisji Ochrony Pracy i Normalizacji – KAN² intensywnie pracuje nad zagadnieniem ochrony przed zakłóceniami elektrycznymi. Pierwotnym celem prac grupy było przedyskutowanie parametrów związanych z badaniami typu odzieży chroniącej przed zagrożeniami termalnymi związanymi z występowaniem zakłócenia elektrycznego. Ostatecznie jednak dyskusja wykroczyła poza pierwotnie ustalone ramy.

Zakłócenia elektryczne mogą wystąpić podczas prac z częściami odłączonymi do prądu lub prac wykonywanych w pobliżu tych części lub może wystąpić podczas uderzenia pioruna, lub gdy w instalacji elektrycznej znajdzie się obcy przedmiot. Wynikiem wystąpienia zakłócenia elektrycznego jest uwolnienie potężnej ilości energii, która może zniszczyć instalację oraz ranić lub nawet zabić ludzi przebywających w pobliżu.

Ochrona na różnych poziomach

Zakłócenia elektryczne są często spowodowane nieprawidłową konserwacją, a czasami również przez nieograniczone dodawanie kolejnych sprzętów do instalacji. Dlatego też podejmowanie działań organizacyjnych wśród użytkowników są bardzo skutecznym sposobem poprawy sytuacji.

Zagrożeń nie powinno się jednak ograniczać wyłącznie za pomocą działań organizacyjnych lub osobowych, lecz również u źródła, przede wszystkim poprzez rozwiązania techniczne, takie jak segmentacja, izolacja lub systemy chroniące przed zakłóceniami elektrycznymi. Panujący obecnie trend w kierunku zmniejszania wymiarów instalacji, szczególnie w obszarach niskiego napięcia może wręcz zwiększyć ryzyko wystąpienia zakłóceń elektrycznych. Przedsięwzięcia powinny więc korzystać z oceny ryzyka, aby zidentyfikować przyczyny i skutki tych awarii oraz aby zmotywować osoby za to odpowiedzialne do zakupu instalacji odpornych na występowanie zakłóceń elektrycznych.

Institucje ubezpieczenia wypadkowego opublikują wkrótce broszurę informacyjną³ opartą na najnowszych ustaleniach w tej dziedzinie i zawierającą rekomendacje dotyczące doboru środków ochrony indywidualnej chroniących przed czynnikami termicznymi związanymi z występowaniem zakłóceń elektrycznych.⁴

Pozostałe ustalenia grupy roboczej KAN

- Zakłócenia elektryczne powodują powstanie promieniowania ultrafioletowego, podczerwonego i widzialnego, które może powodować nieodwracalne uszkodzenia skóry i oczu. Tymczasem ochrony oczu zgodne z normą PN-EN 166:2005⁵, które mają chronić przed zakłóceniami elektrycznymi zapewniają ochronę przed światłem

widzialnym i podczerwony. Dodanie odpowiednich zapisów do tej normy jest poważnym wyzwaniem.

- Wystąpienie zakłócenia elektrycznego wiąże się ze wzrostem szczytowego poziomu dźwięku aż do 150 dB(C). Tylko wysoce skuteczne ochronniki słuchu są w stanie zapewnić jakąkolwiek ochronę przy takich poziomach narażenia. Z tego właśnie powodu pracodawcy napotykają problemy. Po pierwsze pracownicy nie akceptują stosowania wysoce skutecznych ochronników słuchu tylko dlatego że istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zakłócenia elektrycznego. Po drugie należy zwrócić uwagę na utrudnienia w komunikacji spowodowane stosowaniem ochronników słuchu, co z kolei może prowadzić do wystąpienia innych zagrożeń.
- Łączenie się i zamienianie się w parę materiałów w pobliżu miejsca, w którym wystąpił zakłócenia elektrycznego powoduje wytworzenie się toksycznych gazów i cząstek. Grupa robocza działająca przy KAN podjęła jednak decyzję, aby nie uwzględniać tych zagrożeń jako priorytetowe, ponieważ na podstawie obecnie posiadanej wiedzy można stwierdzić, że inne zagrożenia, takie jak zagrożenia termiczne, związane z ciśnieniem, hałasem lub promieniowaniem mają większy wpływ na bezpieczeństwo pracowników.

Brak postępu w CENELEC

Obecnie procedury normalizacyjne na poziomie europejskim ograniczają się do procedur badania materiałów stosowanych w ochronach przed zagrożeniami termicznymi. Z punktu widzenia prewencji ważne jest, aby opublikowana została również norma zharmonizowana, która będzie służyła jako specyfikacja do badań odzieży ochronnej. Niestety prace nad normą prEN 61482-2:2007⁶ zatrzymały się ponad dwa lata temu. Komisja Ochrony Pracy i Normalizacji wzywa sekretariat i przewodniczącego komitetu technicznego CLC/TC 78 do zakończenia rewizji i przyjęcia tego dokumentu. Działania te mają szansę zakończyć się powodzeniem tylko wtedy, gdy specjaliści z dziedziny BHP z innych krajów europejskich będą motywowali delegacje krajowe do przyjęcia tej samej postawy.

Corado Mattiuzzo
mattiuzzo@kan.de

¹ Patrz KANBrief 3/09

² składająca się z przedstawicieli niemieckich instytucji ubezpieczenia wypadkowego, władz regionalnych, instytucji prowadzących badania, środowiska naukowego i przemysłu

³ BGI/GUV-I 5188, „Unterstützung bei der Auswahl der Persönlichen Schutzausrüstung bei Arbeiten in elektrischen Anlagen”, publikacja zaplanowana na połowę 2012 roku

⁴ Broszura ta ma za zadanie ułatwić przeprowadzenie oceny ryzyka oraz umożliwić ocenę wpływu zakłóceń elektrycznych na ludzi na podstawie charakterystyki instalacji oraz potencjalnych emisji.

⁵ PN-EN 166:2005 – „Ochrona indywidualna oczu – Wymagania”

⁶ prEN 61482-2:2007, „Prace pod napięciem – Odzież ochronna chroniąca przed skutkami termicznego działania łuku elektrycznego – Część 2: Wymagania”

EUROSHNET organizuje konferencję na temat bezpieczeństwa wyrobów

W Europie wiele różnych instytucji zaangażowanych jest w ustawodawstwo, normalizację, badania i certyfikację w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy. Aby zapewnić bezpieczeństwo wyrobów stosowanych w miejscu pracy, przedstawiciele tych instytucji powinni aktywnie ze sobą współpracować, a także wymieniać się informacjami i doświadczeniami.

www.euroshnet-conference.eu

Nowoczesna forma takiej współpracy wykracza poza istniejące już grupy robocze i coraz częściej zakłada wykorzystanie platform internetowych. Zaletą tych ostatnich jest łatwość nawiązywania kontaktów oraz prowadzenia nieformalnych dyskusji, bez konieczności podróżowania i znaczącego zaangażowania czasu. Sieć ekspertów EUROSHNET (www.euroshnet.eu) ukierunkowana jest właśnie na potrzeby bezpieczeństwa i higieny pracy. Jest ona otwarta dla wszystkich specjalistów z instytucji działających w obszarze BHP, którzy zaangażowani są w normalizację, badania i certyfikację oraz związane z nimi badania naukowe. Obecnie sieć zrzesza ponad 500 specjalistów z 24 krajów.

Aby zintensyfikować dyskusje między zarejestrowanymi ekspertami oraz innymi grupami, EUROSHNET uzupełnia działalność internetową organizacją konferencji, które odbywają się w regularnych odstępach czasu. Ostatnia konferencja, która odbyła się w Krakowie w 2008 roku pokazała, że ta forma działalności ma długotrwałe wyniki. To właśnie na tej konferencji zaprezentowano i przedyskutowano z przedstawicielami Komisji Europejskiej, a następnie przyjęto Krakowskie Memorandum¹ – dokument, który został opracowany wcześniej przez ekspertów zrzeszonych w sieci EUROSHNET. Strategiczne ciało doradcze ds. bezpieczeństwa i zdrowia w pracy działające przy Europejskim Komitecie Normalizacyjnym (CEN/SAB OHS) wspiera się memorandum wraz z jego oświadczeniami i postulatami dla normalizacji europejskiej w swej działalności. SAB OHS i EUROSHNET ustaliły również, że będą regularnie wymieniać się informacjami.

IV Europejska Konferencja w Helsinkach

EUROSHNET organizuje w dniach 26-28 czerwca 2012 r. IV Europejską Konferencję na temat normalizacji, badań i certyfikacji w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy – „Współpraca warunkiem bezpieczeństwa wyrobów”. Konferencja ta odbędzie się w Espoo, niedaleko Helsinek. Głównym celem konferencji jest promowanie współpracy między wszystkimi stronami zaangażowanymi w bezpieczeństwo wyrobów. Podczas konferencji zaprezentowane zostaną referaty, a interaktywne elementy programu będą sprzyjały nawiązywaniu nowych kontaktów. Konferencja skierowana jest do przedstawicieli instytucji krajowych oraz europejskich,

instytucji i organizacji zaangażowanych w działalność związaną z bezpieczeństwem i higieną pracy, partnerów społecznych, instytucji normalizacyjnych, przedstawicieli instytucji nadzoru rynku, instytucji zajmujących się badaniami i certyfikacją, producentów i importerów wyrobów, specjalistów z dziedziny BHP zaangażowanych w normalizację, badania i certyfikację oraz przedstawicieli instytutów naukowych.

Nawiązywanie kontaktów i nowe pomysły

Po referatach otwierających konferencję, uczestnicy będą mieli możliwość przedyskutowania poszczególnych zagadnień w niewielkich grupach i luźnej atmosferze „World Café”. Wyniki tych dyskusji zostaną zaprezentowane w dalszej części konferencji.

Drugiego dnia konferencji uczestnicy będą mogli wybrać jedno z pięciu seminariów, które będą odbywały się w sesji porannej, a także z kolejnych pięciu, które będą odbywały się w sesji popołudniowej. Zakres tematyczny seminariów jest bardzo szeroki: oznakowanie CE i znaki certyfikacji, przyszłe wyzwania w normalizacji w obszarze środków ochrony indywidualnej, normalizacja jako instrument wdrażający wyniki badań naukowych, doświadczenia użytkowników związane z procesem normalizacji, zróżnicowanie wśród pracowników, nowe technologie i innowacyjne wyroby, ocena ryzyka, itd.

A co czeka normalizację, badania i certyfikację oraz nadzór rynku i badania naukowe w roku 2022? Ostatniego dnia konferencji przedstawiciele działający w tych obszarach przedstawia możliwości rozwoju oraz wyzwania, które czekają nas w ciągu najbliższych dziesięciu lat.

Informacje praktyczne

Głównym językiem konferencji jest język angielski, organizatorzy zapewniają jednak tłumaczenie symultaniczne referatów plenarnych i dyskusji panelowych na język niemiecki i francuski. Rejestrując się do dnia 31 marca 2012 r. na stronie internetowej konferencji www.euroshnet-conference.eu można skorzystać z niższej opłaty rejestracyjnej. Zapraszamy serdecznie do Finlandii od 26 do 28 czerwca 2012 r.

Sonja Miesner
miesner@kan.de

¹ www.euroshnet.eu/pdf/Cracow-Conference-2008/Memorandum-pl.pdf

BAuA tworzy interaktywny portal o bezpieczeństwie wyrobów

Zaufanie jest dobre, ale nadzór jeszcze lepszy. Sprzęt używany do pracy oraz inne wyroby techniczne, takie jak maszyny, urządzenia elektryczne, środki ochrony indywidualnej lub zabawki muszą być bezpieczne. Aby ułatwić przepływ informacji na temat niebezpiecznych wyrobów między producentami, konsumentami i władzami, Federalny Instytut ds. Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (BAuA) uruchomił wszechstronny portal o bezpieczeństwie wyrobów.

W 2008 roku w prasie znalazły się doniesienia, że nie można całkowicie wykluczyć zagrożeń technicznych nawet w przypadku z założenia bezpiecznych zabawek znanego producenta. W odpowiedzi międzyresortowa grupa robocza w skład której weszli przedstawiciele rządu federalnego i regionalnych opracowała zasady wspólnej strategii, według której wzmocniony ma zostać nadzór rynku w ramach niemieckiej ustawy dotyczącej bezpieczeństwa wyrobów i urządzeń (GPSG). Zasady te umożliwiły między innymi stworzenie centralnego portalu do zarządzania informacjami o wyrobach wycofanych z rynku, nadużywaniu certyfikatów i przydatnym dla konsumentów.

BAuA otrzymała zadanie stworzenia takiego portalu. Został on uruchomiony jesienią 2009 roku i jest ogólnodostępny pod adresem www.produksicherheitsportal.de. Oprócz wymienionych wyżej informacji w portalu znajdziemy również ogłoszenia publiczne związane z ustawowymi działaniami BAuA wraz z innymi publikacjami, wynikami badań oraz przewodnikami dotyczącymi użytkowania wyrobów w praktyce.

Portal ten jest uzupełnieniem istniejących już instrumentów europejskich takich jak RAPEX oraz ICSMS, których celem jest szybka wymiana informacji o niebezpiecznych wyrobach. Procedura RAPEX służy jako system wczesnego ostrzegania między Komisją Europejską a organami nadzoru rynku w poszczególnych państwach członkowskich¹. Natomiast sieć ICSMS, działająca od 2003 roku, jest najpełniejszą tego typu bazą danych w Europie i dostarcza szczegółowych informacji na temat wyrobów badanych przez lokalne organy nadzoru rynku².

Pierwotnie informacja ta była przeznaczona do wykorzystania w oficjalnych wewnętrznych procedurach. Jednak wraz z uruchomieniem portalu BAuA o bezpieczeństwie wyrobów, stworzono interfejs dla producentów wyrobów i konsumentów:

- Centralnym modułem portal jest **platforma zawierająca informacje na temat wycofanych wyrobów** (www.rueckrufe.de). Na platformie tej BAuA publikuje posiadane informacje o wycofanych wyrobach, które podlegają niemieckiej ustawie dotyczącej bezpieczeństwa wyrobów (dawna ustawa GPSG). Szczególnie interesujący jest internetowy

formularz za pomocą którego producenci mogą przesłać informacje o swoim wadliwym wyrobie, który został wycofany z rynku. W ten sposób BAuA wspiera przedsiębiorstwa w wypełnianiu obowiązków ustawowych oraz informowaniu organów nadzoru rynku o wadliwych wyrobach, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników oraz konsumentów.

- Przydatne informacje można znaleźć również w dziale **Produktinformationen** (informacje o wyrobach). Zakładka „Produktrückrufe” (wycofane wyroby) przekierowuje użytkownika do bazy ICSMS, która została niedawno zaktualizowana przy wsparciu BAuA. Konsumenti mogą skorzystać z bazy ICSMS, żeby zgłosić podejrzaną lub niebezpieczną wyroby bezpośrednio do odpowiednich organów nadzoru rynku oraz mogą wyszukać za pomocą kluczowych terminów wyroby zakwalifikowane jako niebezpieczne. W portalu znajdują się również linki do cotygodniowych raportów publikowanych przez Komisję Europejską na temat powiadomień w systemie RAPEX o wyrobach, które stanowią poważne zagrożenie.

Ponadto do portal włączono również ogłoszenia o zakazach, informacje o odniesieniach do norm zidentyfikowane przez Komitet ds. Bezpieczeństwa Wyrobów (dawne AtAV) oraz listę instytucji prowadzących badania potrzebne do otrzymania znaku GS.

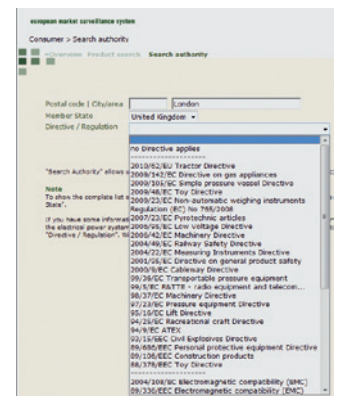
W portalu znajdują się również najnowsze informacje o zadaniach realizowanych przez BAuA w ramach mandatu na badania naukowe. Dotyczy to szczególnie wyników badań danych wyrobów lub badań nad poszczególnymi zagrożeniami w obszarze bezpieczeństwa wyrobów oraz roczna ocena statystyczna zgłoszonych wad wyrobów. Ze strony można pobrać również edukacyjny film BAuA pt. „Jak się ma Kiko?” na temat bezpieczeństwa wyrobów (www.wiegeht-es-kiko.de; tytuł oryginału: „Wie geht es Kiko?”).

Podstawowe funkcje portalu zostały już wdrożone, będzie on jednak ustawicznie rozwijany i rozbudowywany.

Dr Hans-Jörg Windberg
windberg.hans-joerg@baua.bund.de

www.produksicherheitsportal.de

www.icsms.org

¹ http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/index_en.htm

² www.icsms.org

Badanie KAN na temat sił uruchamiających

Po opublikowaniu Raportu KAN nr 41 "Bezpieczeństwo maszyn rolniczych" rozpoczęły się procesy nowelizacji wybranych norm dotyczących maszyn rolniczych. Tematem, który powracał w wielu dyskusjach był poziom siły, która potrzebna jest na przykład, żeby odkręcić lub otworzyć części maszyny. Obecnie nie ma żadnych podstaw naukowych, za pomocą których można by zmierzyć i ocenić te siły. Dlatego też KAN w połowie 2011 r. zainicjowała nowe badanie na ten temat. Partnerem tego projektu jest Instytut Stowarzyszenia na rzecz Bezpieczeństwa Pracy, Zdrowia i Ergonomii (ASER).

Celem badania jest określenie prostej i odtwarzalnej procedury pomiaru sił niezbędnych do otwarcia lub odkręcenia elementów maszyn, którą będzie można zastosować w przypadku innych maszyn. Ponadto zaplanowano opracowanie „atlasu sił”, w którym znajdują się zalecenia dotyczące ww. sił do różnych zastosowań. Wyniki badania mają być wskazówkami do określenia wymagań dotyczących sił, które znajdują się w normach.

Francusko-niemieckie seminarium na temat normalizacji

EUROGIP, INRS, Instytut Pracy i Zdrowia DGUV (IAG) oraz Komisja Ochrony Pracy i Normalizacji organizują w dniach 15-16 marca 2012 r. w Brukseli seminarium na temat normalizacji pn. „Seminarium dla francuskich i niemieckich ekspertów BHP zaangażowanych w działalność normalizacyjną”. Celem tego przedsięwzięcia jest wymiana doświadczeń oraz przyjrzenie się bliżej procesowi tworzenia norm z europejskiej perspektywy. Jednym z kluczowych tematów będą aspekty międzykulturowe we współpracy francusko-niemieckiej. Seminarium prowadzone będzie w języku angielskim.

Niemiecki Zakład Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego dla sektora obróbki drewna i metali oraz Francuski Zakład Ubez-

pieczenia Wypadkowego CRAMIF również wezmą udział w seminarium. Udział swój zapowiedzieli również przedstawiciele Komisji Europejskiej oraz konsultant CEN.

Kontakt: Dr. Hanna Zieschang (IAG), hanna.zieschang@dguv.de; Christèle Hubert (Eurogip), hubert@eurogip.fr

Nowa niemiecka ustawa dotycząca bezpieczeństwa wyrobów

Nowa ustawa dotycząca bezpieczeństwa wyrobów (ProdSG) weszła w życie w Niemczech 1 grudnia 2011 r. Zastąpiła ona ustawę dotyczącą bezpieczeństwa wyrobów i urządzeń (GPSG) i wprowadziła bardziej surowe wymagania wspierające nadzór rynku i znak GS (niemiecki skrót oznaczający „przetestowane bezpieczeństwo”). W ramach nowej ustawy Niemiecki Komitet ds. Bezpieczeństwa Wyrobów (dawna AtAV) podejmie dodatkowe zadania związane ze znakiem bezpieczeństwa GS.

Link do ustawy (w języku niemieckim): www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/PDFGesetze/produktssicherheitsgesetz.pdf

Stanowisko ABAS w sprawie CWA 16335

Niemiecki Komitet ds. Czynników Biologicznych (ABAS) wydał dokument wyrażający stanowisko w sprawie niedawno opublikowanego porozumienia roboczego CEN (CWA) 16335 „Kompetencje zawodowe w obszarze biobezpieczeństwa”. W porozumieniu opisano szczegółowo stanowisko „eksperta ds. biobezpieczeństwa” oraz umiejętności i wiedzę potrzebne do sprawowania tej funkcji. W ten sposób zagadnienie to nie podlega już dziedzinie bezpieczeństwa i zdrowia. Porozumienie robocze CEN nie jest jednak odpowiednią formą dokumentu do tego celu.

Treść CWA 16335 jest ponadto uważana za zbędną, ponieważ zagadnienia, które powinny się uregulować, w Niemczech w większości są już uregulowane przepisami. ABAS widzi potrzebę podtrzymania wyjątkiem istniejących już krajowych wyma-

gań dotyczących kwalifikacji, szczególnie w obszarze wysoce patogennych biosubstancji i rekomenduje, aby osiągnąć to poprzez wprowadzenie poprawki do niemieckiego rozporządzenia w sprawie czynników biologicznych (BioStoffV), co jest właśnie w realizacji.

Pelen tekst stanowiska dostępny jest pod adresem: www.baua.de/de/Themen-von-A-Z/Biologische-Arbeitsstoffe/ABAS/aus-dem-ABAS/pdf/Biosicherheit-EN.pdf

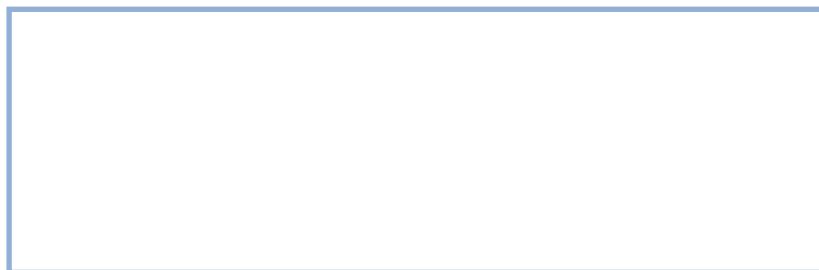
Światowy Kongres na temat Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

XIX Światowy Kongres na temat Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy odbył się w Istambule w dniach 11-15 września 2011 r. Kongres organizowany był przez Międzynarodową Organizację Pracy (ILO), Międzynarodowe Stowarzyszenie Zabezpieczenia Społecznego (ISSA) oraz Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych Turcji. Motto Kongresu brzmiało: „Budowanie globalnej kultury prewencji dla zdrowej i bezpiecznej przyszłości”, a wzięło w nim udział ponad 5000 delegatów z całego świata, którzy spotkali się, żeby uczestniczyć w ponad 40 sesjach plenarnych i sympozjach, których celem było między innymi wypracować strategię bliższej współpracy w przyszłości. W ramach Kongresu zorganizowano również Międzynarodowy Festiwal Filmów i Multimediów oraz wystawę na temat bezpieczeństwa.

XX Światowy Kongres – Globalne Forum na rzecz Prewencji odbędzie się w dniach **24-27 sierpnia 2014 r.** we Frankfurcie nad Menem. Krajowym organizatorem będzie Niemiecki Zakład Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego (DGUV). Aby otrzymywać najnowsze informacje o przygotowaniach do Kongresu należy zarejestrować się na stronie **www.safety-2014germany.com**.

Informacje o XIX Światowym Kongresie dostępne są na stronie: www.ilo.org/global/meetings-and-events/events/world-congress-on-safety-and-health-at-work/lang--en/index.htm

IMPREZY

Informacja	Temat	Kontakt
19.01.12 Hamburg	Seminar Basiswissen Normung	DIN-Akademie Tel.: +49 30 2601 2518 www.beuth.de/de/seminar/basiswissen-normung/118163816
29.02.12 Berlin	Seminar Risikobeurteilung in der Praxis	DIN-Akademie Tel.: +49 30 2601 2518 www.beuth.de/de/seminar/risikobeurteilung-in-der-praxis/118511316
06.-07.03.12 Essen	Seminar EG-Maschinenrichtlinie 2006/42/EG	Haus der Technik Tel.: +49 201 1803-211,-212 www.hdt-essen.de > Suche W-H090-03-094-2
15.-16.03.12 Bruxelles	Seminar Seminar for French and German OHS experts involved in standardisation	Eurogip, INRS, IAG, KAN hanna.zieschang@dguv.de, hubert@eurogip.fr
18.-23.03.12 Cancún	30th ICOH Congress Occupational health for all: from research to practice	International Commission on Occupational Health (ICOH) www.icohcongress2012cancun.org
23.03.12 Essen	Seminar Ergonomie-Normen für die Konstruktion	Haus der Technik Tel.: +49 201 1803-211,-212 www.hdt-essen.de > Suche W-H020-03-695-2
28.03.12 Dortmund	Seminar Neues Produktsicherheitsgesetz (ProdSG) Inhalte – Ziele – praktische Umsetzung – Haftung	Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin (BAuA) Tel.: +49 231 9071-2219 www.baua.de > Aktuelles u. Termine > Veranstaltungen
02.-04.04.12 Nancy	Conference Health risks associated with mixed exposures INRS Occupational Health Research Conference 2012	INRS (+ PEROSH) Tel.: +33 3 83 36 81 91 www.inrs-mixed-expo2012.fr
16.-18.04.12 Dresen	Seminar Maschinenrichtlinie (neue Fassung 2006/42/EG) und Betriebssicherheitsverordnung (BetrSichV)	Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin (BAuA) Tel.: +49 231 9071-2219 www.baua.de > Aktuelles u. Termine > Veranstaltungen
17.04.12 Essen	Seminar Sichere Antriebstechnik	Haus der Technik Tel.: +49 201 1803-211,-212 www.hdt-essen.de > Suche W-H010-04-219-2
30.-31.05.12 Strasbourg	Salon & Congrès Préventica	www.preventica.com
26.-28.06.12 Helsinki (Espoo)	Conference – Konferenz – Conférence Stakeholder interaction – the key to product safety 4th European OSH Conference on standardization, testing and certification	EUROSHNET Tel.: +358 3 233 0430 www.euroshnet-conference.eu

ZAMÓWIENIE

PUBLIKACJE KAN: www.kan.de/pl → Publikacje → Złożyć zamówienie (bezpłatnie)

IMPRESSUM

Verein zur
Förderung der
Arbeitssicherheit
in Europa

Edytor: Verein zur Förderung der Arbeitssicherheit in Europa e.V. (VFA) za pomocą funduszy Federalnego Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych; **Redakcja:** Kommission Arbeitsschutz und Normung (KAN), Biuro KAN – Sonja Miesner, Michael Robert; **Dyrekcja:** Werner Sterk, Alte Heerstraße 111, D - 53757 Sankt Augustin; **Tłumaczenie:** Katarzyna Buszkiewicz-Seferyńska; **Autorzy zdjęć:** str 1: J. Pulido; str 5: BG ETEM; str 6: EUROSHNET; str 7: BAuA; bez podania źródła: archiwum prywatne; **Wydanie kwartalnie**, bezpłatnie; **Tel.:** +49 (0) 2241 - 231 3463 **Fax:** +49 (0) 2241 - 231 3464 **Internet:** www.kan.de **E-Mail:** info@kan.de